

SOCIAL.5

กลุ่มสาระสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม

FACEBOOK : พูลศรี สังข์สุวรรณ

CALL : 087-818-7002

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่พลเมือง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดีของสังคมศึกษา วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ตัวชี้วัด ส.2.1 ป.5/1
ยกตัวอย่างและปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี

สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งหรือฐานะของบุคคล

ที่สังคมกำหนดขึ้น เช่น พ่อ แม่ ลูก นักเรียน

แบ่ง 2 ประเภท 1.สถานภาพได้มาโดยกำเนิด

เช่น เพศ เชื้อชาติ เป็นต้น 2.สถานภาพได้มาภายหลัง

เช่น การศึกษา อาชีพ การสมรส

บทบาท หมายถึง การทำงานตามสถานภาพ

ของบุคคล เช่น บทบาทนักเรียนตั้งใจเรียน

บทบาทพยาบาลดูแลคนไข้

สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมและ

อำนาจที่กระทำใดๆได้อย่างอิสระโดยไม่ได้รับรอง

จากกฎหมาย เช่น สิทธิที่จะได้รับ การศึกษา

การรักษาพยาบาลจากรัฐบาล

เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระของบุคคล

ที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย

เช่น การนับถือศาสนา ที่อยู่อาศัยการเดินทาง

การพูด แสดงความคิดเห็น การพิมพ์ โฆษณา

หน้าที่ หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องปฏิบัติตามที่

กฎหมายกำหนด เช่น รักษาชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์ ใช้สิทธิเลือกตั้ง

ผู้มีรายได้มีหน้าที่เสียภาษี

ใบงานที่ 1 สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่พลเมือง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดีของสังคม สาระที่ 2 ตัวชี้วัด ส2.1 ป.5/1 ยกตัวอย่าง

และปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี

วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 18- 22 พฤษภาคม 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียน/ลงในหน้าข้อที่ถูกต้องและเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ไม่ถูกต้อง

(5 คะแนน)

- .....1.ผู้มีรายได้ทุกคนมีหน้าที่ต้องเสียภาษี
- .....2.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีสิทธิเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- .....3. สัตวแพทย์เป็นสถานภาพที่ได้จากการทำงาน
- .....4.นักเรียนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- .....5.คนไทยทุกคนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหาร
- .....6. เพศชายหรือหญิง เป็นสถานภาพโดยกำเนิด
- .....7. การที่นักเรียนตั้งใจเรียนหนังสือคือบทบาทของนักเรียน
- .....8. การนับถือศาสนา คือเสรีภาพ
- .....9.การที่ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายถือว่าเป็นหน้าที่
- .....10. ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น

ใบงานที่ 2 สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่พลเมือง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พลเมืองดีของสังคม สาระที่ 2 ตัวชี้วัด ส2.1 ป.5/1 ยกตัวอย่างและปฏิบัติตามสถานภาพ

บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี

วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 25-29 พฤษภาคม 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่ข้อความและความสำคัญของ สถานภาพ บทบาท สิทธิ

เสรีภาพ และหน้าที่ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน (10 คะแนน)

ความหมาย

1.ฐานะตำแหน่งหรือสิทธิ

หน้าที่ตามบทบาทของบุคคลที่ได้รับ
การยอมรับจากสมาชิกของสังคม

สถานภาพ

ความสำคัญ

สิ่งที่กำหนดความรับผิดชอบ
ของบุคคลต่างๆ
ในสังคม

2.ความเป็นอิสระของบุคคล

ที่จะกระทำการสิ่งหนึ่งได้ภายใต้
ขอบเขตของกฎหมาย

บทบาท

ทำให้บุคคลได้ทราบถึง
สิ่งที่บุคคลสามารถแสดง
ออกหรือเรียกร้อง

3. อำนาจอันชอบธรรม

และอำนาจที่จะกระทำการใดๆได้อย่าง
อิสระโดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย

สิทธิ

สิ่งเฉพาะบุคคลที่จะทำให้
บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น

4.การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

ตามสถานภาพของบุคคล

เสรีภาพ

การปฏิบัติหน้าที่ทำให้
สังคมเกิดความเป็น
ระเบียบเรียบร้อย

5.สิ่งที่บุคคลต้องปฏิบัติหรือ

งดเว้นการปฏิบัติ

หน้าที่

ทำให้สามารถทำ
สิ่งต่างๆภายใต้กฎหมาย

ใบความรู้ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เศรษฐกิจพอเพียง
สาระที่ 2 เศรษฐศาสตร์ ตัวชี้วัด ส 3.1 ป.5/2 ประยุกต์ใช้แนวคิดตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่างๆในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการดำเนินชีวิตที่ตั้งอยู่

บนทางสายกลาง และความไม่ประมาท มี 3 หลัก 2 เงื่อนไข ดังนี้

3 หลัก ได้แก่

1. มีความพอประมาณ หมายถึงความพอดี ไม่มากและไม่น้อยเกินไป
2. มีเหตุผล หมายถึง จะทำอะไรต้องตัดสินใจโดยใช้เหตุผล
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง จะทำอะไรต้องทำแบบมีหลักการ ทำตามขั้นตอนอย่างถูกต้องซึ่งเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหา

2 เงื่อนไข

1. ความรู้ ได้แก่รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง
2. ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในครอบครัว
เช่น ปลูกผักสวนครัว ลดค่าใช้จ่าย

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน
สร้างรายได้ในชุมชน เช่น สินค้าโอท็อป

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
พอประมาณในการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน

ใบงานที่ 3 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเพื่อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด มฐ ส 3.1 ป5/2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรมต่างๆ
ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 1-5 มิถุนายน 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไป
ประยุกต์ใช้การทำกิจกรรมต่างๆในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน มา 3 แนวทาง

ในครอบครัว

แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ในโรงเรียน

แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ในชุมชน

แนวทางการปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ใบงานที่ 4 เรื่อง วิกฤตโควิด 19 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด มฐ ส.3.1 ป5/2 ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรมต่างๆ

ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 8 – 12 มิถุนายน 2563

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏิ

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดบทเรียนจากวิกฤตโควิด 19 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(10 คะแนน)

มีเหตุผล

.....

.....

.....

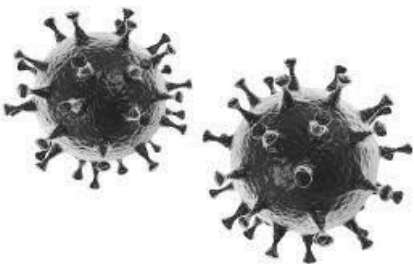
.....

.....

.....

.....

.....

เงื่อนไขความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พอประมาณ

มีเหตุมีผล

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

มีภูมิคุ้มกัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พอประมาณ

.....

.....

.....

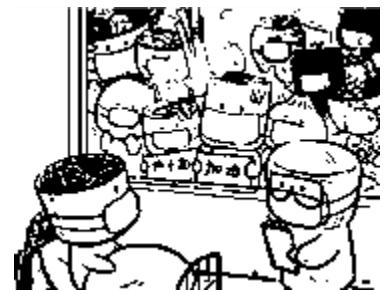
.....

.....

.....

.....

.....

เงื่อนไขคุณธรรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 3 เรื่องโอวาท 3

หน่วยการเรียนรู้ 1 หลักธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 ตัวชี้วัด ส1.1 ป.5/5 แสดงความเคารพพระรัตนตรัยและปฏิบัติตามไตรสิกขา

และหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

ตามที่กำหนด

โอวาท 3

โอวาท ๓ คือ หลักธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญของพระพุทธศาสนา

1. การไม่ทำความชั่ว
2. การทำความดีให้ถึงพร้อม
3. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์

มงคลชีวิต

มงคลชีวิต เป็นหมวดธรรมะที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจและการในการนำไปปฏิบัติ เพราะเป็นหมวดธรรมะที่เป็นขั้นเป็นตอนเกี่ยวเนื่องกัน และสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม ฝึกให้เป็นคนดี สร้างความพร้อมในการฝึกตนเอง ฝึกตนให้เป็นคนมีประโยชน์ บำเพ็ญประโยชน์ ต่อครอบครัวและสังคม เพื่อกำจัดกิเลสให้สิ้นไป ผู้ปฏิบัติจะมีจิตใจที่สะอาด บริสุทธิ์ บริบูรณ์ หมดกิเลส สร้างบารมีให้ถึงที่สุดแห่งธรรมได้ในที่สุด

เบญจศีลและเบญจธรรมมีความสำคัญ

เบญจศีลและเบญจธรรม เป็นธรรมคู่กัน คนที่มีเบญจธรรมจึงจะเป็นผู้มีเบญจศีล ซึ่งหากคนมีศีลและธรรมดังกล่าวแล้ว จะเว้นจากการทำความชั่ว รู้จักควบคุมตนให้ตั้งอยู่ในความดี ไม่เบียดเบียนตนและคนอื่น และประพฤติชอบทางกาย วาจา และใจ จะทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข?

1. เบญจศีล เบญจศีล หมายถึง ศีล 5 ข้อ เป็นการรักษาเจตนาที่จะควบคุมกาย และวาจาให้เป็นปกติ คือ ไม่ทำบาป โดยการละเว้น 5 ประการ คือ ละเว้นจากการฆ่าสัตว์ ละเว้นจากการลักขโมย ละเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ละเว้นจากการพูดปด ละเว้นจากการเสพสุรา

2. เบญจธรรม เบญจธรรม เป็นหลักธรรมที่ควรปฏิบัติ

อิทธิบาท 4 คำว่า อิทธิบาท แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น

อบายมุข คือ ช่องทางของความเสื่อม ทางแห่งความพินาศ เหตุย่อหยับแห่งโทษทุกข์

ใบงานที่ 6 โอวาท 3 หน่วยการเรียนรู้ 1 หลักธรรม

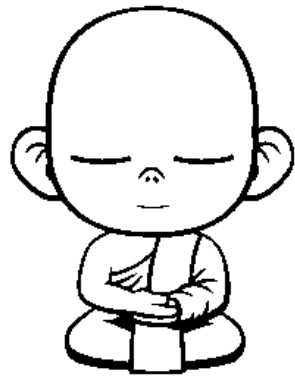
สาระที่ 1 ตัวชี้วัด ส1.1 ป.5/5 แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขาและ
หลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
วิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 22-26 มิถุนายน 2563
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

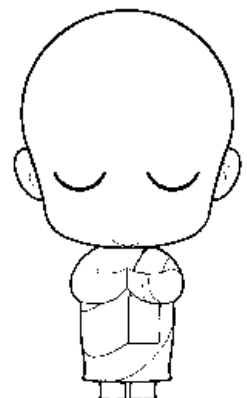
คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วนำอักษรหน้าหลักธรรมที่กำหนดให้เติมลงในหน้าข้อที่ถูกต้อง
(10 คะแนน)

ก. โอวาท 3	ข. มงคลชีวิต	ค. อบายมุข	ง. อคติ 4
จ. อิทธิบาท 4	ฉ. บุญกิริยาวัตถุ 3	ช. เบญจศีล	ซ. เบญจธรรม
ณ. กตัญญูทศเวทต่อพระพุทธศาสนา	ญ. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์		

- .....1. ข้อห้ามหรือข้อตกลงเว้นที่ไม่ให้บุคคลทำความชั่ว
- .....2. รู้จักหน้าที่ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความอดทน ชีวิตประสบความสำเร็จมีความสุขความเจริญ
- .....3. เว้นจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความลำเอียง
- .....4. การฝึกบริหารจิตเจริญปัญญาด้วยการนั่งสมาธิ เพื่อให้จิตใจสงบ
- .....5. การเรียนประสบความสำเร็จเพราะมีความขยัน เอาใจใส่ในการเรียน และหมั่น
ทบทวนบทเรียนอยู่เสมอ
- .....6. หลักธรรมสำหรับบำเพ็ญกุศลความดีเบื้องต้น
- .....7. เป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีปฏิบัติตามหลักธรรมและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
- .....8. หนทางแห่งความเสื่อม เสื่อมเสียชื่อเสียง และทรัพย์สิน
- .....9. หลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา
- .....10. ข้อควรปฏิบัติในการทำมาหากิน เพื่อให้เป็นคนดี มีคุณธรรม

ใบงานที่ 5 เรื่องความจริงกับข้อเท็จจริง

ตัวชี้วัด ส 4.1 ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย
วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา 15102 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วันที่ 15-19 มิถุนายน 2563
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอน นางพุลศรี สังข์สุวรรณ

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วระบุว่าข้อความที่อ่านเป็น ความจริง หรือข้อเท็จจริง

(10 คะแนน)

เสริมความรู้

1. ความจริง หมายถึง เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีการพิสูจน์ ตรวจสอบว่าถูกต้องเป็นจริง เช่น ไทยเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ.2310 (สรุป ความจริงคือ สิ่งที่เกิดขึ้นจริง)
2. ข้อเท็จจริง หมายถึง เรื่องราวเหตุการณ์ ข้อความหรือข้อคิดเห็นที่วินิจฉัยแล้วว่าเป็นความจริง เช่น เกิดความแตกแยกในราชสำนักอยุธยา (สรุปข้อเท็จจริง คือ คำอธิบายหรือเหตุผลเกี่ยวกับความเป็นจริง)

- .....1.บ้านของฉันมี 2 ชั้น หลังคาสีฟ้า
- .....2.น้องป่วยเป็นไข้หวัดเพราะเมื่อวานเดินตากฝน
- .....3.แม่ของฉันเป็นคนศรีราชา
- .....4.เพื่อนของฉันเป็นคนพูดจาไพเราะจึงได้รับรางวัลนักเรียนมารยาท
- .....5.งานกีฬาของโรงเรียน ฉันได้เหรียญทองการแข่งขันวิ่ง 50 เมตร
- .....6.ครอบครัวของฉันทำนาเพราะอาศัยอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มและมีการชลประทานที่ดี
- .....7.พี่ชายประสบอุบัติเหตุเพราะขับรถขณะมึนเมา
- .....8.ฉันมีน้ำหนัก 35 กิโลกรัม และส่วนสูง 120 เซนติเมตร
- .....9.สมศรีได้เป็นหัวหน้าห้องเพราะเรียนหนังสือเก่งและมีความรับผิดชอบ
- .....10.ปลาช่อนเป็นปลาน้ำจืด

